

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 740/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť R., T., zastúpenej Advokátskou kanceláriou M., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ'a a advokáta JUDr. V. K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku zaručeného čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 10 C/104/2007-926 z 27. marca 2012 a uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 23 Co/181/2012-962 zo 16. januára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. apríla 2013 doručená sťažnosť R. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 C/104/2007-926 z 27. marca 2012 (ďalej aj „napadnuté uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 23 Co/181/2012-962 zo 16. januára 2013 (ďalej aj „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla, že *«dňa 27. 03. 2012 vydal Porušovateľ v 2. rade (ďalej ako aj „súd prvého stupňa“) uznesenie sp. zn. 10 C/104/2007-926, na základe ktorého žalovaný Slovenský pozemkový fond (ďalej len „SPF“) je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy prvostupňového a odvolacieho konania vo výške 1.829,15 € do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia. Uznesenie súdu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť dňa 1. 3. 2013.*

Dňa 16. 1. 2013 vydal Porušovateľ v 1. rade (ďalej ako aj „odvolací súd“) uznesenie sp. zn. 23 Co/181/2012-962, ktorým uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že SPF je povinný zaplatiť sťažovateľovi náhradu trov konania vo výške 1.583,06 € (ďalej len „uznesenie odvolacieho súdu“). Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 1. 3. 2012.

Porušovateľom základných práv sťažovateľa je porušovateľ v 1. rade a porušovateľ v 2. rade, ktorí sú predstaviteľmi súdnej moci v Slovenskej republike.

Konaním, ktorým došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa, je uznesenie súdu prvého stupňa a uznesenie odvolacieho súdu.

Súd prvého stupňa v odôvodnení uznesenia súdu prvého stupňa uviedol, že pri výpočte odmeny za úkon právnej služby sa nestotožnil s ich vyúčtovaním zo strany právnych zástupcov sťažovateľa, a to čo do určenia hodnoty predmetu konania. Podľa názoru súdu prvého stupňa hodnotu predmetu konania v danom prípade nie je možné určiť a pri určení tarifnej hodnoty úkonu právnej služby je potrebné použiť analógiu legis a postupovať obdobne ako pri určení súdneho poplatku z návrhu na začatie konania o vydanie vecí,

t. j. ako keď predmet konania nie je možné oceniť peniazmi, a teda právni zástupcovia sťažovateľa mali podľa názoru súdu prvého stupňa postupovať podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z.

Odvolací súd sa s názorom súdu prvého stupňa stotožnil. Uviedol, že pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby právni zástupcovia sťažovateľa mali vychádzať z § 11 ods. 1 písm. a) Vyhl. MS SR č. 655/2004 Z. z. v platnom znení (pred 01. 06. 2009 podľa § 11 ods. 1), podľa ktorého základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby je 1/13-ina výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami. Námietskou sťažovateľa, spochybňujúcu správnosť určenia základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby vykonanú súdom prvého stupňa, sa odvolací súd v odôvodnení uznesenia nezaoberal a ani sa k nej nijakým spôsobom nevyjadril.»

Ďalej sťažovateľka uviedla, že „Posúdenie veci sťažovateľa zo strany ústavného súdu prichádza do úvahy práve v sťažovateľovom prípade, keďže rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu založené na interpretácii nezlučiteľnej s účelom a významom reštitučného zákona č. 161/2005 Z. z. majú za následok porušenie základného práva sťažovateľa.

Podľa ust. § 5 ods. 2 zákona č. 161/2005 Z. z. povinná osoba uzavrie s oprávnenou osobou do 60 dní od doručenia písomnej výzvy dohodu o vydaní nehnuteľnej veci.

Podľa ust. § 5 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z. z. ak povinná osoba nevyhoví písomnej výzve, môže oprávnená osoba uplatniť svoje nároky na súde v lehote 12 mesiacov od doručenia písomnej výzvy, inak právo zaniká.

Podľa ust. § 8 ods. 1 zákona č. 161/2005 Z. z. konanie súvisiace s vydaním nehnuteľných vecí podľa tohto zákona sa oslobodzuje od správnych poplatkov a súdnych poplatkov.

Keďže v zmysle vyššie cit. ust. § 5 ods. 2 v spojení s ust. § 5 ods. 3 zákona č. 161/2005 Z. z. SPF do 60 dní odo dňa doručenia výzvy sťažovateľa dohodu so sťažovateľom neuzavrel, napriek tomu, že od sťažovateľa obdržal kvalifikovanú výzvu, sťažovateľ bol nútený podať žalobu v záujme ochrany vlastných práv, keďže po uplynutí prekluzívnej lehoty, by sa sťažovateľ nemohol úspešne domáhať svojich práv na súde. Práve

z tohto dôvodu podal sťažovateľ žalobu a rovnako bol nútený obrátiť sa v záujme si ochrany vlastných práv pred súdom na právneho zástupcu.

Zákon č. 161/2005 Z. z. je nesporne právnym predpisom, ktorý oprávňuje sťažovateľa na reštitúciu nehnuteľností a umožňuje doterajším vlastníkom v zákonom upravenom postupe brániť svoje vlastnícke práva súdnou cestou. Vrátenie majetku po jeho odňatí jeho pôvodným vlastníkom je základom koncepcie reštitúcií, z ktorej vychádzal aj prvostupňový súd.

Súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd však nesprávne došli k záveru priznať sťažovateľovi náhradu trov konania iba v rozsahu jednej trinástiny výpočtového základu v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Máme za to, že pokiaľ by odvolací súd v rámci rozhodovania o trovách konania, predmetom ktorého bolo vydanie a navrátenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, rozhodol v súlade s ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pričom by vychádzal z hodnoty veci v zmysle ust. § 10 ods. 1 v spojení s ust. § 10 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ktorú by určil prostredníctvom znaleckého posudku, učinil by spôsobom predvídaným zákonom.“

Sťažovateľka zdôraznila, že „Podstata sťažnostných námietok spočíva v rovine podústavného a podzákonného práva, keď sťažovateľ nesúhlasí s výškou priznaných trov konania a domnieva sa, že odvolací súd mal správne aplikovať iné ustanovenie vyhlášky č. 655/2004 Z. z., a to ust. § 10 ods. 1 v spojení s ust. § 10 ods. 2. Sťažovateľovi ako úspešnému účastníkovi súdneho konania mu trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia síce boli priznané v súlade s ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pri určení ich výšky však súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd vychádzali z toho, že predmet konania nemožno oceniť peniazmi. Na základe rozsudku súdu prvého stupňa v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu sťažovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú oceníteľné. Vzhľadom na vyššie uvedené sa hodnota nehnuteľností mala zobrať ako základ pre výpočet trov súdneho konania.

V prípade, ak mal súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd dôvodné pochybnosti o hodnote predmetu konania, sťažovateľ navrhol, aby súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd nechali vypracovať znalecký posudok za účelom zistenia hodnoty predmetu konania. Súčasne sťažovateľ žiadal o doručenie predmetného znaleckého posudku.“.

S poukazom na judikatúru ústavného súdu i Európskeho súdu pre ľudské práva týkajúcu sa kvality odôvodnenia súdnych rozhodnutí sťažovateľka zdôraznila, že *„Požiadavka ústavne konformného odôvodnenia súdneho rozhodnutia sa vzťahuje na každý výrok rozhodnutia, teda aj na rozhodnutie o priznaní náhrady trov konania v rozsahu jednej trinástiny výpočtového základu v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.“.*

V závere sťažnosti sťažovateľka napokon uviedla, že *„postup odvolacieho súdu pri odôvodňovaní napadnutého rozhodnutia vo výrokoch týkajúcich sa náhrady trov prvostupňového a odvolacieho konania v danej veci možno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny“.*

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Ústavný súd Slovenskej republiky určuje, že uznesením Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 27. 3. 2012 č. k.: 10 C/104/2007-926 a uznesením Krajského súdu v Trnave zo dňa 16. 1. 2013, č. k.: 23 Co/181/2012-962 boli porušené základné ľudské práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej Republiky, podľa článku 1 Protokolu č. 1 k Európskemu dohovoru o ľudských právach a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 27. 3. 2012 č. k.: 10 C/104/2007-926 a uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 16. 1. 2013, č. k.: 23 Co/181/2012-962, zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Dunajská Streda na nové konanie.

Porušovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi trovy konania v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti nálezu.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04, IV. ÚS 362/2010, IV. ÚS 372/2010).

Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu mohla sťažovateľka podať odvolanie (čo aj urobila), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu, ktorý vo veci rozhodol uznesením zo 16. januára 2013 v rámci odvolacieho konania, v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým uznesením krajského súdu

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť okrem iného aj vtedy, keď ústavný súd pri jej predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného

základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Ústavný súd musí mať na zreteli, že podstatou rozhodovania o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je posúdenie ústavnej akceptovateľnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu, prípadne iného orgánu verejnej moci, a nie posudzovanie jeho právnej perfektnosti ani jeho prípadné „vylepšovanie“ (m. m. IV. ÚS 325/08, IV. ÚS 218/2010). Poslaním ústavného súdu nie je kontrola súdnej činnosti vo všetkých smeroch a aspektoch a skúmanie akejkoľvek možnej nezákonnosti alebo procesného pochybenia, či dokonca zrejmej nesprávnosti, ktoré sa v individuálnom konaní pred všeobecnými súdmi prípadne vyskytnú, ale výlučne posudzovanie konformity aktov aplikácie práva s ústavou, prípadne kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

Ústavný súd preto nepristupuje k prijatiu sťažnosti na ďalšie konanie v prípadoch, keď dospeje pri jej predbežnom prerokovaní k záveru, že zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (m. m. IV. ÚS 320/2011, IV. ÚS 31/2013). Ústavný súd môže v takomto prípade pri predbežnom prerokovaní taký návrh odmietnuť, keďže sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (m. m. I. ÚS 4/00).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo... prejednaná... súdom..., ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

Pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie napadnutým uznesením krajského súdu, ústavný súd v prvom rade zdôrazňuje, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97).

Ústavný súd už judikoval, že rozhodovanie o náhrade trov je súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. septembra 1997).

Na druhej strane ústavný súd súčasne vyslovil, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi je zásadne výsadou týchto súdov, pričom v tom sú vyjadrené atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, I. ÚS 119/2012, III. ÚS 151/2013 a pod.).

Uvedené stabilné právne názory ústavného súdu korešpondujú i širšiemu poňatiu jeho „prieskumného“ vzťahu k všeobecným súdom. Ústavný súd totiž nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Z tohto ústavného postavenia vyplýva, že úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Ústavný súd teda nepredstavuje opravnú inštanciu všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci všeobecného súdu by bola opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecnými súdmi, v zmysle už citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu svojím vlastným názorom iba v prípade, ak by tento bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný.

V tejto súvislosti ústavný súd napokon dodáva, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má bez ďalšieho za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva, v danom prípade predovšetkým základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. IV. ÚS 104/2012).

Základom argumentácie sťažovateľky je jej nesúhlas s právnym názorom krajského súdu ako odvolacieho súdu (a tiež okresného súdu ako súdu prvého stupňa), ktorý sa

nestotožnil, pokiaľ ide o náhradu trov konania, s jej argumentáciou a nepriznal jej ich náhradu v ňou požadovanej sume.

Krajský súd uznesením č. k. 23 Co/181/2012-962 zo 16. januára 2013 napadnuté uznesenie okresného súdu zmenil tak, že znížil priznanú náhradu trov konania zo sumy 1 829,15 € na sumu 1 583,06 €, pričom znížením priznanej sumy došlo podľa neho k náprave nesprávne priznanej odmeny za zastupovanie sťažovateľky na pojednávaní, ktoré bolo nariadené na 23. máj 2011, ale z dôvodov na strane odporcu sa neuskutočnilo. Inak sa však krajský súd v otázke základu pre výpočet trov konania, ktorý namieta sťažovateľka, v celom rozsahu stotožnil so záverom okresného súdu.

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia zo 16. januára 2013 okrem iného uviedol:

„Celkovo teda odvolací súd poukazuje na to, že nemožno priznať 3-krát úkon po 48,63 eur, čo je 145,89 eur. DPH 38,55 eur, režijný paušál 18,90 eur a 42,75 eur za pojednávania z 23. 05. 2011, spolu 246,09 eur, ktorá suma musí byť odrátaná od priznanej sumy, ktorú priznal titulom náhrady trov právneho zastúpenia prvostupňový súd, čiže 1.829,15 eur mínus 246,09 eur je 1.583,06 eur.

Ostatná časť zdôvodnenia rozhodnutia súdu I. stupňa čo sa týka rozsahu priznania, resp. nepriznania jednotlivých úkonov je správne a odvolací súd s tým sa stotožňuje. Obaja právni zástupcovia pritom vychádzali z hodnoty nehnuteľnosti, ktorá bola predmetom vydania v tomto súdnom konaní, pričom za tarifnú hodnotu veci považovali cenu nehnuteľnosti určenú na základe vyjadrení obchodných spoločností M., s. r. o., ktorá ohodnotila spornú nehnuteľnosť sumou 151 809,20 EUR a D., s. r. o., ktorá ohodnotila spornú nehnuteľnosť sumou 16 316,40 EUR. Právni zástupcovia navrhovateľa mali pri výpočte svojej tarifnej odmeny postupovať podľa ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.“

Argumentáciu, podľa ktorej v dôsledku nevydania požadovaných nehnuteľností žalovaným bola sťažovateľka nútená obrátiť sa so svojimi nárokmi na súd, považuje

ústavný súd v okolnostiach danej veci, keď základom námietok sťažovateľky je jej nespokojnosť so sumou priznanej náhrady trov konania, za irelevantnú. Predmetná námietka totiž svojou myšlienkovou líniou smeruje k požiadavke na priznanie náhrady trov konania, nie na jej priznanie v určitej sume. Ak sa sťažovateľka v dôsledku pasivity žalovaného musela obrátiť na súd, potom táto skutočnosť vyžadovala, aby vo veci konajúce súdy pri rozhodovaní o náhrade trov konania postupovali podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, teda aby úspešnej sťažovateľke priznali náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie jej práva.

Okresný súd i krajský súd priznaním náhrady trov konania zjavne rešpektovali skutočnosť, že sťažovateľka nemala inú možnosť, než obrátiť na súd, keďže žalovaný ako povinná osoba nevyhovel jej písomnej výzve na vydanie dotknutých nehnuteľností. Nárok na náhradu trov konania jej priznali. Prvá sťažnostná námietka je preto podľa názoru ústavného súdu nedôvodná.

Pokiaľ ide o ťažisko odôvodnenia sťažnosti založené na spochybnení správnosti určenia základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ústavný súd konštatuje, že krajský súd v napadnutom uznesení primeraným a ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodnil, prečo túto námietku sťažovateľky, ktorú uplatnila aj v odvolacom konaní, považoval za nedôvodnú.

Podľa názoru ústavného súdu z napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd v ňom síce stručne, ale napriek tomu dostatočne jasne vysvetlil svoj postoj k spornej otázke trov konania s poukazom na predmet konania a zaujal zrozumiteľné stanovisko k problematike nemožnosti vyjadrenia hodnoty veci v peniazoch v danom type súdneho konania, najmä však v konkrétnej prerokúvanej veci. Krajský súd sa v tejto otázke stotožnil s touto časťou odôvodnenia uznesenia okresného súdu, v ktorej je uvedené, že *„podľa názoru súdu však hodnotu predmetu konania v danom prípade nie je možné určiť a pri určení tarifnej hodnoty úkonu právnej služby je potrebné použiť analógiu legis a postupovať obdobne ako pri určení súdneho poplatku z návrhu na začatie konania o vydanie veci, kedy*

sa súdny poplatok vyberá podľa položky 1 písm. b) pozn. 1. sadzobníka súdnych poplatkov, t. j. ako keď predmet konania nie je možné oceniť peniazmi“.

Aplikácia § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov je preto v danom prípade podľa názoru ústavného súdu odôvodnená ústavne udržateľným spôsobom (dostatočne a relevantne).

Krajský súd v napadnutom rozhodnutí vyjadril právny názor, ktorý nemožno považovať za arbitrárny. Ústavný súd ho taktiež nepovažuje za z ústavného hľadiska spochybniteľný. Závery všeobecných súdov môže ústavný súd revidovať iba v prípade, ak zistí rozpor so základnými hmotnými právami, čo sa však v posudzovanej veci podľa jeho názoru nestalo.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil žiadne skutočnosti signalizujúce možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a jej práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru v rámci meritórneho prerokovania sťažnosti. Ústavný súd preto sťažnosť v predmetnej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

V nadväznosti na predchádzajúci záver ústavný súd odmietol aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie svojho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, a to v súlade so svojou doterajšou judikatúrou, podľa ktorej (napr. m. m. II. ÚS 78/05) všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

O prípadnom porušení práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu by preto bolo možné uvažovať len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu

niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľky (návrh na zrušenie napadnutých uznesení okresného súdu a krajského súdu a návrh na priznanie náhrady trov konania) už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2013